

PRACA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej.

Cena prenumeraty:
Miesięcznie Mk. 160
na prowincji „ 170

UWAGA: Prenumeratę, oraz wszelkie należności przesyłane pocztą, należy adresować jak następuje:

FAWEŁ URBANIAK
Łódź, Przejazd Nr. 3,
„Praca”.

Administracja otwarta od g. 9 rano
..... do 7 wieczorem.

Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki
..... od 5 — 7 wieczorem.

Sekretariat Redakcji otwarty dla publiczności od 6—8 wiecz. codziennie.

Rękopisów nienadających się do druku Redakcja nie zwraca.

Artykuły bez oznaczenia honorarium uwzględniają się za bezpłatne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Przed tekstem rak. 40.—
w tekście mk. 50.— reklamy
mk. 25.—, nekrolog
mk. 20.—, komunikaty
mk. 25, zwyczajne mk. 12
za wiersz nomparelowy
jednokolumnowy.

Ogłoszenia drobne 4.— za wyraz, dla poszukujących pracy 2.—

Ogłoszenia zamiejscowe o 50 proc. drożej. — Zagraniczne o 100 proc. drożej. Ogłoszenia nadawane po g. 6 wiecz. 50 proc. drożej

Redakcja i administracja Przejazd No 3.

TELEFON No 32.

Kontoczekowa P. K. 0.60143

Prenumeratę i ogłoszenia dla pisma „Praca” przyjmuje Biuro pism A. Zatorski, w Pabjanicach, Zamkowa Nr. 15.

Kino-Teatr
Nowości
Piotrkowska
róg Główny.

Najlepszy film sensacyjny jaki widzieliśmy na ekranach

MOTŁOCH — Cienie i Blaski

PARYZA

w 6-ciu aktach

Przepiękny i elekujący sen filmu wykonany wspaniale pod względem techniki i wystawy przewyższa najwybredniejsze marzenia o sztuce kinematograficznej i znacznie przyciła sławę znanego filmu „CZERWONY AS”.

Kino-Teatr
Nowości
Piotrkowska
róg Główny.

Jeszcze w sprawie ustąpienia członków N. P. R. z Magistratu i Rady Miejskiej m. Łodzi.

W niektórych pismach łódzkich z dnia 19 b. m. ukazał się komunikat referatu prasowego przy Magistracie m. Łodzi, starający się zawiść powody ustąpienia frakcji N. P. R. Z trzech podanych powodów jeden tylko, a mian wi te sprawa tramwajowa ma faktycznie dla frakcji NPR zasadnicze znaczenie i była jednym z powodów ustąpienia. I nie zmienia postaci rzeczy, że strajk ten po dwóch tygodniach się zakończył. Frakcja NPR uznaje za niedopuszczalne, by robotniczy Magistrat starał się osiągnąć doraźne korzyści materialne, które zresztą przy większej energii działania można było osiągnąć sądownie, kosztem zahamowania ruchu w półmilionowym mieście, kosztem szerokich mas pracujących, kosztem głodu tysiąca rodzin tramwajarzy.

Jest to jednakże tylko ostatni powód ustąpienia. Nieprawdziwym jest pogląd większości Magistratu, jakoby żadnych innych poważnych różnic w zapatrywaniach nie było.

A więc przedewszystkiem cały szereg spraw politycznych, który od samego początku istnienia Rady Miejskiej różnił frakcję NRR i PIS i zmuszał frakcję NPR do wystąpienia w obronie stanowiska, zgodnego z ideami i poglądami olbrzymiej większości proletariatu polskiego w Łodzi.

W sprawach zaś gospodarczych na pierwszy plan wysuwa się różnica zdań co do Wydziału zaprowjantowania. Frakcja NPR nie mogła się pogodzić, by Wydział handlowy pracował przez dwa lata przeszło bez sprawozdania, ścisłego rezerwanentu i bilansu, nie mogła akceptować, by Wydział ten uchylał się w zupełności tym sposobem od kontroli Rady Miejskiej, która wszakże do tej kontroli jest powołana.

Frakcja NPR niejednokrotnie protestowała przeciwko systemowi zakupów przez pośredników, którzy niejednokrotnie, wyzyskawszy stosunki Magistratu dla swoich celów osobistych, w haniebnym sposób wprowadzali Magistrat w pole.

A protesty w Magistracie ze strony naszych członków przeciwko nieliczeniu się Wydziału zaprowjantowania z uchwałami Rady Miejskiej Magistratu, a sposób przyjmowania nowych urzędników i ro-

botników, dzięki któremu na stanowiska odpowiedzialne były przyjmowane jednostki nieodpowiednie i nieudolne. Czyżby większość Magistratu o tych sprawach zupełnie zapomniała?

I sposób sanacji istniejących stosunków był przez frakcję NPR nieraz podawany, ostatnio w czasie dyskusji budżetowej w Radzie Miejskiej.

To, co się obecnie dzieje w Zaprowjantowaniu, jest tylko dalszym ciągiem poprzedniej działalności. Na papierze są wnioski, by zreorganizować Wydział w związku z wprowadzeniem wolnego handlu od kilku miesięcy, są ludzie, którym powierzono tą sprawą się zająć i dotychczas żadnej w tym kierunku działalności nie widzimy.

A Wydział budownictwa? Ten brak zrozumienia obecnej sytuacji, gdy Łódź grozi ruina domów i klęska mieszkaniowa, gdzie należałoby już jeżeli nie przejąć własną inicjatywę, jak na półmilionowe miasto przystało, to choć naśladować Kalisz, który małymi środkami wiele dokonał.

Większość Magistratu twierdzi, że frakcja NPR nie przeciwstawiała się projektom podatkowym. Zgodnie ze swym programem frakcja NPR zawsze była jeżeli nie za zniesieniem, to za możliwym ograniczeniem podatków pośrednich, czego dała wyraz we wnioskach zmierzających do ograniczenia podatku od biletów tramwajowych, który tym najbardziej masom najwięcej daje się odczuwać. I w tej sprawie frakcja NPR zawsze była przegłosowana.

Do Wydziałów działających nieudolnie zaliczyć należy i Wydział finansowo-rachunkowy, który wymaga fachowej siły kierowniczej na czele. Niestety obecne kierownictwo tego Wydziału zniszczywszy dawny aparat, który może nie był doskonały, lecz w każdym razie działał zadawalniająco, nie wprowadziło żadnego systemu realnego na to miejsce, reformy zaś papierowe, przewlekające w nieskończoność manipulacje biurowe, zdeorganizowały całkowicie ten nad wyraz ważny dla gospodarki miejskiej aparat. — Widząc tę dezorganizację starano się mechanicznym przetrucaniem

urzędników zapobiedz złemu, lecz te próby dowodzą raz jeszcze niezbicie, że kierownictwo Wydziału nie orientuje się w kwalifikacjach posiadanego materiału urzędniczego.

Nieudolność kierownictwa wyciera i w stosunku do Urzędu mieszkaniowego, co do którego większość Magistratu zdaje sobie sprawę z poważnych niedomagań tego Urzędu, jednakże nie jest zdolna do przedsięwzięcia radykalnych środków sanacji, nieudolność ta widnieje i w postawieniu sprawy prowadzenia teatru, gdzie nieorientowanie się w całym szeregu spraw administracyjnych i gospodarczych naraża miasto na poważne straty.

Sądźmy, że przytoczone przez nas dane są dostateczne, by stwierdzić, że frakcja NPR miała poważne powody, będąc w mniejszości i nie

mogąc przeprowadzić sanacji gospodarki miejskiej, do ustąpienia z Rady Miejskiej. Większość Magistratu twierdzi, że NPR wprowadza zamęt w poważnym dla miasta momencie. To prawda! Lecz czyż nie byłoby gorszym, gdybyśmy widząc nieudolność gospodarki, puszcili moźolnej pracy lat poprzednich robotniczego Magistratu nie protestowali przeciwko temu, gdybyśmy swoją obecnością sankcjonowali szkodliwą dla miasta gospodarkę miejską.

Frakcja NPR powzięła swoją decyzję po głębokim namyśle, w całej świadomości spełnionego czynu i w poczuciu odpowiedzialności za ten czyn wobec tych, co ją swoim zaufaniem obdarzyli.

Frakcja Radziecka
Narodowej Partii Robotniczej
w Łodzi.

Łódź, d. 20 lipca 1921 r.

Strajk w przemyśle włóknistym trwa.

Wczorajsza konferencja.

Przemysłowcy przeciągają strajk. Wysyłają na konferencję swych urzędników bez pełnomocnictw. 15 proc. podwyżki.

Wczoraj odbyła się konferencja w sprawie strajku, zwołana przez p. Wojtkiewicza, inspektora pracy. Ze strony robotników obecni byli przedstawiciele wszystkich związków zawodowych, oraz posłowie Waszkiewicz, Tomczak i Szczerkowski.

Przemysłowcy na konferencję nie przybyli; przysłali oni na konferencję swych urzędników p. p. Rumpla, Gutkego i Pawłowskiego, nie dając im mandatu do ewentualnych ustępstw w trakcie prowadzonych rokowań. Przemysłowcy prowadzą więc dalej grę przeciągania strajku.

Przewodniczący p. Wojtkiewicz zażądał od obu stron przedstawienia swych warunków.

Przedstawiciele związków ob. ob. Kaźmierczak, Szczerkowski, Klatow i Mühlman zreferowali stanowisko swych organizacji.

Wszyscy oni zgodnie i solidarnie podtrzymywali znane żądania podwyżki płac o 120 proc. i odpowiednio je motywowali.

Przedstawiciel najbardziej umiarkowanej grupy — chrześcijańskich robotników, opierając się na cyfrach twierdził, że robotnicy powinni żądać 140 proc. podwyżki, licząc się jednak z ogólnymi wa-

runkami podtrzymuje wspólne żądania.

Przedstawiciel przemysłowców p. Rumpel, usiłował zrazu czynić obstrukcję i uchylał się od określenia stanowiska fabrykantów i dopiero na katagoryczne wezwanie inspektora pracy oświadczył, że przemysłowcy gotowi są dać 15 proc. podwyżki do płacy dotychczasowej.

Oświadczenie to wśród przedstawicieli robotników wywołało ogólne oburzenie. Żądali oni od przedstawicieli przemysłowców uzasadnienia tak śmiesznie małej podwyżki.

W odpowiedzi usłyszeli garść frazesów na temat słabej ochrony celnej przemysłu, trudności eksportowych, wysokich kosztów produkcji. Pan Rumpel nie wiadomo na jakiej podstawie twierdził, że zboże stanieje, a pan Pawłowski napomknął o zamykaniu fabryk. Ciury fabrykanckie argumentowali słabo i widać było, że sami nie bardzo wierzą w to, co mówią.

Z ostrą krytyką stanowiska fabrykantów wystąpili przedstawiciele związków zawodowych. Ob. ob. Kaźmierczak, Durko, Pokorski, Kulczyński, Szczerkowski, Danielewicz i

atrakcji włoski. Przemysłowcy zgadzają się przyznać 20 proc. podwyżki, ale od czerwca, robotnicy zaś żądają zaliczenia tej podwyżki wstecz od kwietnia. W górnictwie istnieje niezadowolenie z petalnej umowy, podsygnowanej przez komunistów.

Co do Warszawy, to rokowania rozpoczęły się dziś wieczorem z robotnikami gazowni, elektryczni, telefonów. Ministerstwo pośredniczy wszędzie w zatargach.

Ruch współdzielczy.

Jak kooperacja na Zachodzie opiekuje się dziećmi.

Kooperacja na Zachodzie netylko myśli o zaopatrzeniu swych członków w przedmioty pierwszej potrzeby, ale rozciąga nad nimi troskliwą opiekę, troszcząc się szczególnie o chorych i dzieci. W sprawie opieki nad dzieckiem szczególnie wiele zrobiła kooperacja włoska i francuska.

I tak w 1919 r. stowarzyszenie „Bel-

leilloise" nabywa odpowiednią posiadłość o 4 kilometry od Meaux w celu stworzenia kolonii letnich dla dzieci. Nieruchomość wymagała wielu przeróbek, trzeba było dobudować kuchnię i przerobić sypialnie, aby mogły pomieścić sto osób — pociągnęło to za sobą dużo kosztów i pracy, ale już w 1920 roku 60 dzieci mogło korzystać z dobrodziejstw kolonii. W tym roku wyjadą dwie grupy po 100 dzieci, każda grupa na trzy tygodnie. A warto zobaczyć te kolonie. To też członkowie stowarzyszenia „Bellevilloise" w pięknej niedzielę majową wybrali się w liczbie 800 osób do Meaux, ażeby przekonać się naocznie, jak wygląda „Pałac Jesienny" (tak się ta posiadłość nazywa). Cała posiadłość obejmuje pięć hektarów lasu, ziemi uprawnej, sadu i ogrodu warzywnego, tak, że dzieci mają gdzie używać rozrywki, prócz tego przewidziane są w programie jeszcze i dalsze wycieczki.

Podobną kolonję stworzyli również kooperatyści ze Związku w Limoges. Wydzierżawili oni na 99 lat prawdziwie królewską posiadłość. Nic tam nie brakuje: jest ferma rolna ze wszystkimi przynależnościami, jest ogromna nieruchomość, sta-

roświecki, opuszczony już klasztor, pola, łąki, lasy, nawet stara kapliczka z wesołymi witrażami w samym środku wielkiego gmachu. Ta piękna posiadłość leży o 12 kilometrów od Limoges. Postarali się jaknajprędzej doprowadzić ją do porządku i oddać do użytku dzieci. Na kolonję wakacyjną postanowiono przerobić stary klasztor.

W dobrze przewietrzonych i słonecznych sypialniach stoją rzędem ładne łóżeczka żelazne, obok każdej sypialni mieści się ładna i wesoła umywalnia.

W czasie niepogody dzieci gromadzą się we wspólnej wielkiej sali, gdzie swobodnie mogą bawić się, czytać lub śpiewać. Stara komnata, do której tak wesoło przez jej kolorowe szyby zaglądają promienie słońca, ma być przerobiona na teatr, gdzie będą się odbywały przedstawienia i koncerty dzieciinne.

Rozrywki na świeżym powietrzu łączą w sobie przyjemne z pożytecznym. Dzieci pod okiem kierownika kolonii, uczą się poznawać owady, kwiaty, drzewa, kamienie. Ich kolekcje będą potem służyły innym dzieciom, które w roku następnym będą spędzały wakacje na kolonji letniej.

Wielką przyjemnością jest dla dzieci praca na łące i polu, doglądanie ślicznych krówek, pielienie zielska w ogrodzie. Gdy same zakosztują tej pracy, zrozumieją, ile wysiłku i cierpliwości wymaga praca rolnika.

Rozkoszując się wspaniałym otoczeniem i wdychając pełną piersią ożywione powietrze, nie zapominają dzieci o swoich najbliższych, którzy zostali w mieście i chociaż listownie opowiadają im o tych cudach, dołączając własne rysunki kwiatów różnokolorowych, stogów siana, domu, w którym mieszkają i miłych stworzeń domowych.

Z życia organizacji N. P. R.

Zebranie Zarządu N. P. R.

odbędzie się w piątek o godz. 7 wiecz.

Z giełdy warszawskiej.

Dolary St. Zj. 1865—1860
Dolary Kanad. 1595—1590
Marki niemieckie 24.70
Franki franc. —157
Ruble carskie a 500—170

OGŁOSZENIA ZWYCZAJNE

Kino „DOLINA SZWAJCARSKA“ ul. Sienkiewicza 40

Dziś!

Dziś i dni następnych!

Dziś!

„Wieżenie na dnie morskiem“

W roli głównej w sensacyjno-detektywnym dramacie Harry Peel. *

Początek o godz. 6-ej. W soboty o godz. 4-ej. W niedziele o godz. 3-ej po poł.

Słynno arcydzieło sztuki kinematograficznej, cud techniki filmowej, piękne widoki Włoch, Holandji, Anglii i t. p.

Teatr w ogrodzie

URANIA

W sobotę i w niedzielę
2 PRZEDSTAWIENIA
o godz. 6 pop., II o godz. 8 i pół wiecz.

Dziś — nowy program:

Tabor Cygański

skocz w 1 akcie ze śpiewami i tańcami, występuje odzienne słynny

Polsko-rosyjski Ukraiński chór z Wielkim Baletem

ze śpiewami i tańcami pod dyrekcją D. M. Michajłowa. — w nacjonalnych kostjumach pod kierunkiem kapelmistrza F. Kilińskiego

Największe w naszym mieście

Kino-Popularne

Konstantynowska 18.

TELEGRAM!

Bezwyjątkowa niek. sensacja sezonu!

Dla dzieci i młodzieży dozwolono!

Wielka sensacja!

„Wiosenne Burze w jesieni życia“

Tragedja życiowa w 5 wielkich aktach, w roli głównej słynna z urody uroczą FERN ANDRA.

Streszczenie sceniczne: 1) Poświęcenie Fern Andry. 2) Miłe spotkanie. 3) Piłt Fern Andry z Richterem. 4) W kabarecie. 5) Fern Andra tancerka. 6) Oddanie klejnotów rodzinnych. 7) W szale rozpacz. 8) Obłąkana.

Teatr letni „SCALA“

W zarządzie Dyr. J. KUPREMANA.

Bezczątek orkiestry 8 wiecz.
przedstawia 9
Wszystkie miejsca numerowane,
Kasa czynna od 5 po poł.

Dziś poraz ostatni

Program № 1

Oj ta waluta

Sketch w 1 akcie.
Część koncertowa z udziałem całego zespołu.

Sobota 23-go Premjera programu № 2.

ANGLIK w ZAKOPANEM

Operetka w 1 akcie.

Lola Patroni, E Bodo.

Nowy repertuar—doangazowany.
W razie niepogody przedstawienie odbędzie się w „Scali“ Cegielniana 18.

2 części solowe 2

Les Regains

Francuski duet taneczny.
St. Bronecki, M. Romanówna, Z. Ullas, B. Kamiński, A. Górecki. Duet tanecz.

DRUKARNIA AKCYDENSOWA „PRACA“

Przyjmuje obstarunki na roboty drukarskie np.:
Rachunki, Blankiety, —
Cyrkularze, Kwiteryjasy
Afinse, Programy i t. p.
Dla Stowarzyszeń i organizacji robotniczych znaczne zniżenie.

ŁÓDŹ, UL. PRZEJAZD Nr. 3.

Seminarjum Nauczycielskie żeńskie Heleny Cholewickiej (Piotrkowska 120).

W roku szkolnym 1921/22 będą czynne kursy: 1-szy i 2-gi, odpowiadające klasom 4-ej i 5-ej oraz przygotowawczo, odpowiadające 2-ej i 3-ej klasie. Zapisy od 21 sierpnia między 11-stą a 4-tą. 2335—5

SANDAŁKI
Buciki domowe, pantofle, pończochy, niel, kotłerski gumowe i papierowe. Tanie środki Petarellige i Szmolke Piotrkowska 33.

Ogłoszenia drobne.
A. Fisharmonje o 11 strach firmy Estega oraz różna dębowa meble sprzedam, Białkowska 58, na 21, edyczna II-le wiejskie pierwsze piętro. 2608—5

Gawda Antoni zagubił paszport polski, wydany w gm. Brus. 2611—3

Icek Leszczyński zagubił paszport okupacyjny, wydany w Łodzi. 2614—4

Krzysztof Tomasz zagubił legitymację chlebową, wydaną na 2 osoby. 2612—1

Krzysztof Cecylja zagubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 2618—3

Krawecka Helena zagubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 2603—3

Kalisz Rywka i Kalisz Fajga zagubiły paszporty niemieckie, wydane w Łodzi. 2607—3

Majkowski Józef zagubił paszport tatarski, wydany w gm. Balucz. 2607—8

Nosowski Aleksander zagubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 2608—3

Skomski Stanisław zagubił kartę bezterminowego urlopu, wydaną a P. K. U. 2573—3

Szark Franciszek zagubił legitymację chlebową, wydaną na 1 osobę. 2595—1

Szczapaniak Wojciech zagubił paszport polski, wydany w Konstantynowie. 2604—8

Staniszewska Paulina zagubiła legitymację chlebową, wydaną na 4 osoby.

Sprzedam dwa garnitury męskie, wzrost średni, jasny popielaty prawie nowy, granatowy, używany, oglądać można Piotrkowska № 103, mieszkanie 19. Galecka. 2616—8

Szapakowska Marianna zagubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 2605—8

Wardziński Wojciech zagubił dowód tymczasowy, wydany w Łodzi i kartę rejestracji. 2615—8

Zbarówna i Rozanberżanka zagubiły świadectwa a 7-ej klasy Egimnazjum Jaszczkowskiej i Zeligmanowej.

Zaginął tymczasowy dowód osobisty Lejb-Mordki Brauera, wydany w Łodzi. 2706—5